

ความสำคัญของเรื่อง

ในปัจจุบันนี้โลกได้มีการวิวัฒนาการและความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นอันมาก ความสามารถในการที่จะส่งมนุษย์ไปดวงจันทร์หรือเดินทางในอวกาศใดเป็นระยะเวลาอันนาน ๆ หรือแม้กระทั่งการเอาชนะภัยธรรมชาติบางอย่างได้ เช่น การเอาชนะความแห้งแล้งโดยการเนรมิตหรือทำฝนเทียมขึ้น การพลิกพื้นทะเลทรายให้กลายเป็นแผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชผลทางด้านการเกษตรของประเทศอิสราเอล สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นผลผลิตอันเกิดจากความสามารถของมนุษย์แทบทั้งสิ้น แต่สิ่งหนึ่งที่มนุษย์จำต้องเผชิญอยู่และยังไม่สามารถเอาชนะได้ สิ่งนั้นก็คือ ภัยหรืออันตรายต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการสูญเสียชีวิตหรืออวัยวะทางร่างกายของมนุษย์ ภัยหรืออันตรายส่วนใหญ่มักเกี่ยวกับโรคหรืออุบัติเหตุต่าง ๆ ถึงแม้ว่าวงการแพทย์จะมีความเจริญก้าวหน้าจนสามารถเอาชนะหรือป้องกันโรคภัยไข้เจ็บได้ แต่อย่างไรก็ดีแพทย์มักจะพบโรคใหม่ ๆ เกิดขึ้นอยู่เสมอหรือโรคบางอย่างแพทย์ก็ยังไม่สามารถเอาชนะหรือป้องกันได้ เช่น โรคมะเร็ง ดังนั้นโรคภัยใดที่ไม่สามารถเอาชนะภัยอันตรายต่าง ๆ เหล่านี้ได้ มนุษย์ก็ย่อมจะต้องมีความหวาดกลัวต่อภัยที่อาจจะเกิดจากตนเองและครอบครัว ภัยที่อาจจะเกิดกับตนเองได้แก่ การประสบอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยจนกลายเป็นบุคคลทุพพลภาพและไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ภัยที่เกิดแก่ครอบครัวได้แก่ ความทุกข์ยากลำบากอันเนื่องมาจากการสูญเสียชีวิตหรือกลายเป็นบุคคลทุพพลภาพของหัวหน้าครอบครัว ดังนั้นมนุษย์จึงจำเป็นต้องเตรียมพร้อมไว้ก่อนที่ภัยจะมาถึง ซึ่งวิธีการเตรียมพร้อมที่ดีที่สุดประการหนึ่งก็คือแก่ การที่บุคคลที่ตกอยู่ในภัยอันตรายประเภทเดียวกัน ต่างรวมกันสะสมเงินไว้คนละเล็กคนละน้อยจนกลายเป็นเงินก้อนใหญ่จำนวนหนึ่งและเมื่อภัยถึงแล้ว เกิดขึ้นกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งในกลุ่มนี้ บุคคลหรือ

ครอบครัวของบุคคลที่ประสบภัยก็จะได้รับความช่วยเหลือจากกองทุนของเงินที่ร่วมกันสะสมไว้
นั้น วิธีการดังกล่าวนี้เป็นจุดเริ่มต้นของ "การประกันชีวิต"

การประกันชีวิตในสมัยแรก ๆ นั้น มีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อเป็นการบรรเทาทุกข์
ทางด้านการเงินแก่สมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือหมู่บ้านเดียวกัน โดยดำเนินการในรูปของ
สมาคมสงเคราะห์ต่าง ๆ แต่ในปัจจุบันได้มีการวิวัฒนาการเจริญก้าวหน้าจนกลายเป็นการ
ประกอบธุรกิจในรูปแบบของบริษัทจำกัด หรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งรัฐบาลของแต่ละประเทศก็ได้เล็ง
เห็นถึงความสำคัญของการประกอบกิจการประกันชีวิต โดยถือเป็นแหล่งระดมเงินทุนระยะ
ยาวจากประชาชนในรูปแบบของเบี้ยประกันชีวิต ความมั่นคงเจริญก้าวหน้าหรือความล้มเหลวใน
การประกอบกิจการประกันชีวิตย่อมจะส่งผลกระทบต่อความผาสุกและความเป็นอยู่ของ
ประชาชนโดยรวม และนอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศชาติ
เป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ จึงได้มีการออกกฎหมายหรือกฎข้อบังคับเพื่อ
ควบคุมหรือส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าในการประกอบกิจการประกัน
ชีวิต ซึ่งการควบคุมโดยกฎข้อบังคับต่าง ๆ ของรัฐบาลนั้น ส่วนสำคัญส่วนหนึ่งจะเป็นการ
ควบคุมทางด้านกิจการทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนของบริษัทประกันชีวิต ทั้งนี้
เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมาการประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวของธุรกิจประกันชีวิตย่อมขึ้นอยู่กับ
กับการจัดการทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนของบริษัทประกันชีวิตเป็นสิ่งสำคัญ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อเป็นการศึกษาถึงลักษณะการดำเนินงานและการจัดการด้านการเงินของ
บริษัทประกันชีวิตในประเทศไทย นับตั้งแต่การแบ่งประเภทโครงสร้างและการดำเนินงาน
ของบริษัทประกันชีวิต ศึกษาถึงประเภทและขั้นตอนการดำเนินงานของการประกันต่อ
ความหมายและวิธีการจัดสรรเงินสำรองประกันชีวิต ศึกษาถึงนโยบาย และวิธีการจัดการ
ทางด้านการลงทุน การวิเคราะห์ถึงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน ตลอดจนศึกษาและ
วิเคราะห์ถึงการลงทุนของบริษัท การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของอุตสาหกรรม

ประกันชีวิต ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่าอัตราส่วนการลงทุนที่เป็นอยู่ในปัจจุบันภายใต้กฎข้อบังคับของรัฐ มีความเหมาะสมหรือไม่เพียงไร ปัญหาและพระราชบัญญัติประกันชีวิตที่เกี่ยวกับการควบคุมการลงทุนโดยรัฐบาลที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน มีความเหมาะสม และเอื้ออำนวยต่อการลงทุนของบริษัทหรือไม่ ควรจะมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไรบ้าง

แนว เหตุผลทฤษฎีที่สำคัญหรือสมมติฐาน

บริษัทประกันชีวิตเป็นสถาบันทางการเงินและแหล่งระดมเงินทุนระยะยาวที่สำคัญ สถาบันหนึ่งของประเทศซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับความมั่นคงและสวัสดิภาพทางสังคมของประชาชนความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการดำเนินธุรกิจประกันชีวิตย่อมจะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และความผาสุกของประชาชน และยังส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยส่วนรวม ซึ่งความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการประกอบธุรกิจของบริษัทประกันชีวิตย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการด้านการเงินที่เกี่ยวกับการลงทุน และอัตราส่วนทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นจึงควรจะได้มีการศึกษาถึงนโยบาย และการจัดการด้านการเงินของบริษัทประกันชีวิตในประเทศไทย

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย จะแบ่งขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยออกเป็น

1. การวางแผนและกำหนดโครงการวิจัย
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลและเอกสาร โดยแหล่งของข้อมูลจะได้จาก
 - ก. คนควาจากตำราหลักการประกันชีวิต และวารสารของสำนักงานประกันภัย
 - ข. คนควาจากกฎกระทรวง และพระราชบัญญัติ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกันชีวิต

- ค. สอบถามจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานประกันภัย และเจ้าหน้าที่หรือผู้บริหารของบริษัทประกันชีวิต
- ง. งบการเงินของบริษัทประกันชีวิต และรายงานประจำปีของสำนักงานประกันภัย

3. ศึกษาพิจารณา วิเคราะห์ ศึกษา และรวมความตามแผนการวิจัยที่กำหนดไว้ โดยการวิเคราะห์จะเป็นการวิเคราะห์จากงบการเงินของบริษัทประกันชีวิตทุกบริษัทในประเทศไทย (11 บริษัท) ในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา กล่าวคือ ระหว่างปี พ.ศ. 2518 ถึง 2522

4. รวบรวมและนำเสนอผลการวิจัย

ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

จากการศึกษาและวิจัยจะทำให้ทราบถึงประเภทโครงสร้างและลักษณะการดำเนินงานธุรกิจของบริษัทประกันชีวิตในประเทศไทย ทราบถึงนโยบายและวิธีการจัดการด้านการเงิน การจัดการด้านการลงทุน การหมุนเวียนของกระแสเงินทุน สภาพคล่อง สภาพเสี่ยง สมรรถภาพในการดำเนินงานและความสามารถในการหากำไรของบริษัทในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ระหว่างปี พ.ศ. 2518-2522) ทราบถึงลักษณะการควบคุมและอัตราส่วนของการลงทุนภายใต้กฎข้อบังคับของรัฐที่ใช้อยู่ในปัจจุบันว่ามีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการลงทุนของบริษัทประกันชีวิตเพียงใด ก่อให้เกิดปัญหาหรือข้อบกพร่องซึ่งสมควรจะนำมาทบทวนแก้ไข ปรับปรุง หรือสมควรจะสนับสนุนให้ใช้บังคับต่อไป

ขอบเขตการศึกษา

การวิเคราะห์จะให้ผลถูกต้อง เป็นไปตามฐานะการเงินที่แท้จริงของบริษัทได้นั้นขึ้นอยู่กับความถูกต้องของข้อมูล (งบการเงิน) ที่บริษัทประกันชีวิตนำเสนอต่อสำนักงานประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ และปัญหาข้อจำกัดของตัวเลขอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง

วิธีการลงบัญชีในงวดที่เปรียบเทียบกันบ้างหรือไม่ เพราะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะมีผลทำให้ตัวเลขต่าง ๆ ที่ได้มีความหมายผิดแผกไปอันจะก่อให้เกิดความสับสนในการตีความ เนื่องจากในการวิเคราะห์อัตราส่วนการเงินใต้อาศัยข้อมูลนี้เป็นพื้นฐาน

การวิเคราะห์งบการเงิน ไม่สามารถคำนวณอัตราส่วนทุกอัตราส่วนที่นำเสนอใจได้ เพราะว่าการแสดงรายการข้อมูล เป็นไปตามแบบฟอร์มที่ทางราชการกำหนด โดยมีได้แสดงรายละเอียดทุกรายการ ดังนั้นจึงวิเคราะห์ภายในขอบเขตของข้อมูลที่หาได้เท่านั้น

จากการที่ลักษณะของอุตสาหกรรมประกันชีวิตแตกต่างจากอุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ โดยเฉพาะลักษณะหนี้สินระยะยาวซึ่งในอุตสาหกรรมอื่นส่วนใหญ่ เป็นแหล่งเงินทุนจากภายนอกที่เกิดจากการกู้ยืม โดยมีต้นทุนของเงินกู้ ในขณะที่กิจการประกันชีวิต หนี้สินระยะยาวคือเงินสำรองประกันชีวิต อันเป็นแหล่งเงินทุนภายใน ที่ได้จากการเก็บเบี้ยประกัน โดยมีต้นทุนและความเสี่ยงไม่สูงเท่าอุตสาหกรรมอื่น เป็นที่น่าสังเกตว่าถ้าบริษัทประกันชีวิตใดมีเงินสำรองจำนวนมากแสดงถึงความมั่นคงของบริษัทมีมากสามารถจ่ายคืนผู้เอาประกันในอนาคคได้ ทั้งนี้ กฎหมายมาตรา 65 ทรี กำหนดไว้ไม่เกิน 65 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งทำให้เงินสำรองประกันชีวิตของบริษัทต่าง ๆ ไม่ได้ตั้งไว้ในมาตรฐานเดียวกัน ทำให้การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินไม่ได้มากตามที่ต้องการ

นอกจากนี้ ในวิทยานิพนธ์จะศึกษาถึงบริษัทประกันชีวิตที่จดทะเบียนในประเทศไทย 9 บริษัท อันได้แก่ บริษัทไทยประกันชีวิต จำกัด บริษัทไทยเศรษฐกิจประกันภัย จำกัด บริษัทเมืองไทยประกันชีวิต จำกัด บริษัทอินเตอร์ไลฟ์ จำกัด บริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัย จำกัด บริษัทกรุงเทพประกันชีวิต จำกัด บริษัทประกันชีวิตศรีอยุธยา จำกัด บริษัทอาคเนย์ประกันภัย จำกัด บริษัทไทยประสิทธิ์ประกันภัย จำกัด และบริษัทสาขาต่างประเทศ 2 บริษัทคือ บริษัทอเมริกันอินเตอร์เนชั่นแนลแอสซิวรันส์ จำกัด และบริษัทโซนาอินเตอร์โรเตอร์ไลฟ์แอนด์เยเนรัลอินชัวรันส์ จำกัด ในปัจจุบันนี้ได้เพิ่มบริษัทไทยรับประกันต่อ จำกัด ซึ่งเริ่มรับประกันต่อชีวิตในปี พ.ศ. 2525 นี้ และบริษัทมหานครประกันชีวิต เริ่มจดทะเบียนในปี พ.ศ. 2522 ดังนั้นข้อมูลตัวเลขสถิติที่จะวิเคราะห์มีไม่เพียงพอจึงจะไม่กล่าวในวิทยานิพนธ์นี้